

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Агенције за аграрна плаћања Републике Српске
за период 01.01-31.12.2017. године**

Број: РВ046-18

Бања Лука, 24.05.2018. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	4
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	5
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	6
	1. Увод	6
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	6
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	7
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење буџета	10
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	11
	6.2. Имовина, обавезе и извори	15
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	16
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	16
	6.5. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје	16

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Агенције за аграрна плаћања Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05 и Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2017. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције за аграрна плаћања Републике Српске истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200 – 1810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 30 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Агенције за аграрна плаћања Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Агенције за аграрна плаћања Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2017. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Министар је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја

који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 24.05. 2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Агенције за аграрна плаћања Републике Српске за 2017. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Агенције за аграрна плаћања Републике Српске за 2017. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције за аграрна плаћања Републике Српске је, такође, одговорно да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Агенције за аграрна плаћања Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Агенције за аграрна плаћања Републике Српске.

Бања Лука, 24.05. 2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за усклађеност пословања

1. Препоручујемо директору да обезбиједи да се и специфичне ситуације које се јављају у процесу признавања права на подстицај као што је пријављена већа површина као начин коришћења за текућу годину од пријављене укупно обрадиве површине у Регистру пољопривредних газдинстава, буду регулисане Правилником о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села или да се регулишу посебним интерним актом.

Препоручујемо директору да, у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, обезбиједи да се:

2. параметри који се односе на услове и начин остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села дефинишу одговарајућим актима, тако да се параметри за које не постоји потреба измјене на годишњем нивоу дефинишу за дужи период, а за параметре за које се неминовно јавља потреба за честим измјенама дефинише да ће се исти регулисати доношењем нижих аката (одлуке, рјешења).
3. рад комисија за обезбјеђење записника који су прописани као услов за комплетирање захтјева за премију за узгој квалитетно-приплодне стоке (комисија коју формира министар) дефинисаних Правилником о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села и рок за подношење захтјева међусобно ускладе.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Одлука о усвајању буџета Републике Српске за 2017. годину,
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2017. годину,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске,
- Закон о раду,
- Закон о порезу на доходак,
- Закон о доприносима,
- Закон о фискалној одговорности,
- Закона о обезбјеђењу и усмјеравању средстава за подстицање развоја пољопривреде и села,
- Одлуке Владе Републике Српске о примјени одредаба општег колективног уговора,
- Посебан колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске,
- Одлука о утврђивању најниже цијене рада,
- Уредба о издацима за службена путовања у земљи и иностранству,
- Упутство о начину обрачуна трошкова превоза запослених у органима управе Републике Српске.
- Правилник о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Агенција за аграрна плаћања (у даљем тексту: Агенција) организована је у складу са Законом о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16, 57/16) као републичка управна организација у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске и обавља послове утврђене чланом 45. наведеног закона који се односе на: успостављање јединственог система за сва аграрна плаћања; успостављање интегрисаног система контроле свих плаћања и сопственог рачуноводственог система; обезбјеђење транспарентности свих мјера подршке и исплата; усклађивање процедура у вези са аграрним плаћањима са процедурама и правилима Европске уније и друге послове у складу са законом и другим прописима Републике Српске.

За обављање наведених послова у Агенцији су организована одјељења за: директна плаћања, рурални развој, теренску контролу, правне и опште послове и финансијско-рачуноводствене послове.

Агенција се финансира из буџета Републике Српске, а своје пословање обавља преко Јединственог рачуна трезора.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2017. године Агенција није имала примједбе.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске вршила је ревизију финансијских извјештаја Агенцији за аграрна плаћања за 2015. годину и изражено је мишљење са резервом на финансијске извјештаје и мишљење са резервом на усклађеност пословања са скретањем пажње. Дате су три препоруке везане за усклађеност пословања. Ревизија финансијских извјештаја Агенције за 2016. годину није вршена посебно, па је провођење претходно датих препорука разматрано током ревизије збирних финансијских извјештаја Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске за 2016. годину. Том приликом је констатовано да су препоруке које се односе на успостављање система интерних контрола, обраду захтјева и обрачун подстицајних средстава дјелимично проведене, а да препорука која се односи на начин измирења обавеза из ранијих година није проведена. На збирне финансијске извјештаје Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске за 2016. годину изражено је мишљење са резервом на финансијске извјештаје и мишљење са резервом на усклађеност пословања са скретањем пажње, те је дата једна препорука везана за финансијске извјештаје и седам препорука везаних за усклађеност пословања од којих се дио препорука односи на Агенцију.

Препорука, везана за финансијске извјештаје, да се приликом измирења обавеза из претходне године врши исказивање издатака по основу измирења обавеза из ранијих година у извршењу буџета текуће године, у складу са чланом 14. став 9. Закона о буџетском систему Републике Српске и чланом 118. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, није проводива, јер је у току ревидираног периода значајно мијењана одредба

наведеног правилника, везано за обухват осталих издатака по основу измирења обавеза из ранијих година.

По препорукама, везаним за усклађеност пословања, а које се односе на Агенцију:

- да одјељење за теренску контролу у Агенцији за аграрна плаћања, остварује своју контролну функцију, односно да распоређена лица у истом врше послове сходно члану 33. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Агенцији и да се за мјере вакцинације у заштити здравља животиња и премије за млијеко дефинише обавеза вршења континуираних теренских контрола на бази анализе ризика и случајног избора, директор Агенције донио је рјешења о именовању комисија, које су од јуна 2017. године вршиле редовне теренске контроле права корисника на подстицајна средства за развој пољопривреде. У рјешењима о формирању комисија за теренску контролу корисника подстицаја у 2017. години дефинисани су: задаци комисија, шта треба да садрже записници и поступање код изласка комисије на терен, а у извјештају о отклањању неправилности по датим препорукама ревизије наведено је да је у наредном периоду планирано доношење интерне процедуре којом ће се дефинисати начин рада одјељења. Извршене су 232 теренске контроле (премије за млијеко и мјере вакцинације у заштити здравља животиња), којима нису констатоване значајније неправилности;
- да се суштински карактер контроле уложених средстава код адаптације и изградње објеката за пољопривредну производњу реализује кроз: измјену правила којима се прописује адекватност доказа које корисници подстицаја прилажу уз захтјеве за одобравање подстицаја и компетентност комисије кроз обавезно прибављање мишљења стручњака грађевинске струке и да се као потврда о инвестираним средствима за физичка лица, која набавке врше у veleпродаји, пропише обавеза прилагања доказа о уплати путем жиро рачуна, без обзира на вриједност рачуна/ситуације, како је то прописано и за правна лица, у оквиру мјера подршке дугорочном развоју, није планирана мјера која се односи на адаптацију и изградњу објеката за пољопривредну производњу, код набавке опреме за наводњавање именован је један члан комисије грађевинске струке и Правилником о условима и начину остваривања новчаних подстицајних средстава за 2018. годину прописана је обавеза достављања доказа о уплати путем жиро рачуна и за физичка лица која набавке врше у veleпродаји (члан 3. став 3. тачка 2.)

Наведене препоруке су проведене.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

У 2017. години у Агенцији су били у примјени интерни акти: Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима, Регистар ризика у Агенцији за аграрна плаћања, Правилник о начину обрачуна и исплати плата запослених, Правилник о накнадама и другим примањима запослених, Правилник о условима и начину коришћења службених возила, Правилник о јавним набавкама, Правилник о поступку директног споразума код набавки роба, услуга и радова и Упутство о чувању документарне и архивске грађе Агенције за аграрна плаћања.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је 26 радних мјеста са 36 извршилаца (24 државна службеника, 11 намјештеника и једно именовано лице).

На дан 31.12.2017. године укупан број запослених износио је 32, од којих су 26 запослени на неодређено вријеме (18 државних службеника и 8 намјештеника), 5 на одређено вријеме и једно именовано лице.

Правилником о интерним контролама и интерним контролним поступцима дефинисани су: контролно окружење, административни интерни контролни поступци, процедуре јавних набавки, поступци израде, доношења и извршења плана пословања, поступци доношења плана коришћења средстава за подстицај развоја пољопривреде и процедуре одобравања тих средстава, поступци праћења ликвидности, обезбјеђења средстава и извршења плана коришћења средстава за подстицај развоја пољопривреде, рачуноводствени интерни контролни поступци, поступци управљања ризицима, поступци информисања и комуникације, јавност рада и поступци надгледања.

У поглављу које се односи на поступке управљања ризицима наведено је да се на основу административних и рачуноводствених интерних контролних поступака утврђених овим правилником утврђује Регистар ризика у Агенцији који чини саставни дио овог правилника, те да је наведеним регистром прописан процес управљања ризицима, што подразумева идентификовање, вјероватноћу настанка, процјењивање и праћење ризика узимајући у обзир циљеве Агенције, као и преузимање потребних мјера за смањење или елиминацију ризика, именовање одговарајућих особа за праћење ризика и друго. Дефинисање ризика на основу административних и рачуноводствених интерних контролних поступака не представља адекватан редосљед активности, јер се контролни поступци требају дефинисати на основу процијењених ризика, како би били одговарајући.

Поступци информисања дефинисани су као интерни и екстерни, а одговорна лица су дужна користити документоване финансијске информације у поступку предлагања и доношења пословних одлука са циљем побољшања рада у Агенцији. Комуникација се обавља по хијерархијском принципу утврђеном организацијским дијаграмом који је саставни дио Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

Код поступака надгледања, дефинисано је: да су сви запослени дужни поштовати одредбе овог правилника, да поступке надгледања провођења интерних контролних поступака врши интерна ревизија, а директор и руководиоци унутрашњих организационих јединица могу да образују и *ad hoc* комисије, те да су интерна ревизија и наведена комисија дужне да сачине извјештај о извршеном надзору, утврде евентуалне пропусте и личну одговорност запослених и предложе мјере за отклањање утврђених недостатака и исти доставе директору најкасније 7 дана по извршењу посла.

Агенција испуњава услове за организовање Јединице за интерну ревизију у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 91/16). Међутим, у 2017. години послове интерне ревизије у Агенцији обављао је интерни ревизор у складу са Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста, јер нису окончане активности усклађивања овог правилника са наведеним законом, те нису проведене све активности које су у надлежности ове јединице. Због наведеног, уз консултације са Централном јединицом интерни ревизор је сачинио Годишњи извјештај интерне ревизије за 2017. годину и План рада за 2018. годину. Интерни ревизор је у 2017. години вршио ревизију подстицаја за развој пољопривреде и села и сачинио 4 извјештаја о проведеној ревизији. Поступање по датим препорукама прати се кроз наредну ревизију.

Према наведеном, у Правилнику о интерним контролама и интерним контролним поступцима нису адекватно дефинисани процјена ризика, контролне активности и надзор као компоненте система интерних контрола, што утиче на функционалност наведеног система.

У Агенцији је проведен редовни годишњи попис на дан 31.12.2017. године. Поступак пописа започет је 26.12.2017. године доношењем рјешења директора о именовању Комисије за попис основних средстава, инвентара, потраживања, обавеза и готовине на дан 31.12.2017. године.

Директор је донио Инструкцију о начину вршења пописа, а комисија за попис сачинила је план рада и обавила попис у складу са задацима и роковима дефинисаним у наведеној инструкцији.

Прије пописа извршено је усаглашавање обавеза и потраживања путем извода отворених ставки и извршене су друге припремне радње непосредно прије пописа. Током пописа сачињене су пописне листе и извршено усаглашавање књиговодственог и стварног стања при чему нису утврђене разлике. Комисија је сачинила Извјештај о извршеном редовном годишњем попису и усклађивању књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза Агенције на дан 31.12.2017. године и директор је 31.01.2018. године донио Рјешење о усвајању наведеног извјештаја.

Код провођења редовног годишњег пописа на дан 31.12.2017. године нису уочене значајније неусклађености у односу на Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, бр. 45/16).

Правилник о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села, којег доноси ресорно Министарство, према члану 8. Закона о обезбјеђењу и усмјеравању средстава за подстицање развоја пољопривреде и села, доноси се за сваку буџетску годину по доношењу плана средстава за подстицање развоја пољопривреде и села (доноси Влада Републике Српске) и често се мијења у току године (4 измјене у 2017. години). Учестале измјене доводе у питање адекватност и довољност успостављених интерних контрола и потребу прилагођавања истих насталим промјенама, а доношење наведеног правилника након доношења плана средстава за подстицање развоја пољопривреде и села није уобичајени редосљед активности. Претходно наведено отежава успостављање ефикасног система интерних контрола.

Препоручујемо директору да, у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, обезбиједи да се параметри који се односе на услове и начин остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села дефинишу одговарајућим актима, тако да се параметри за које не постоји потреба измјене на годишњем нивоу дефинишу за дужи период, а за параметре за које се неминовно јавља потреба за честим измјенама дефинише да ће се исти регулисати доношењем нижих аката (одлуке, рјешења).

4. Набавке

Агенција је донијела План јавних набавки за 2017. годину у вриједности од 16.000 КМ (без пореза на додату вриједност, у даљем тексту: ПДВ), а односи се на набавку: горива (6.000 КМ), канцеларијског материјала (6.000 КМ) и тонера (4.000 КМ). У току године проведене су и набавке на основу посебно донесених одлука, а односе се на: одржавање рачунарске опреме (1.000 КМ), услуге осигурања запослених (229 КМ), набавку ауто гума (772 КМ) и набавку канцеларијског материјала од Центра за професионалну рехабилитацију (1.000 КМ).

Проведено је укупно 7 директних поступака јавних набавки и закључени су уговори у вриједности од 17.972 КМ (без ПДВ-а). Ревидирана су три поступка у вриједности од

15.003 КМ и нису уочене значајније неправилности у односу на Закон о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“ бр. 39/14).

5. Припрема и доношење буџета

Агенција, као републичка управна организација у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, доставила је у законском року наведеном министарству и Министарству финансија Републике Српске буџетски захтјев за 2017. годину у износу од 60.902.700 КМ, који је сачињен у складу са ограничењима датим у Документу оквирног буџета Републике Српске за период 2017-2019. година (у даљем тексту: ДОБ).

Уз буџетски захтјев достављен је и захтјев за додатним оквиром са датим образложењима у износу од 18.400 КМ и то: 8.400 КМ за расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених и 10.000 КМ за успостављање архива и архивске грађе Агенције.

Одлуком о усвајању буџета за 2017. годину („Службени гласник Републике Српске“, бр. 116/16) Агенцији је одобрен буџет у износу од 60.909.000 КМ, а односи се на: расходе за лична примања (804.800 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (103.200 КМ), субвенције (60.000.000 КМ) и издатке за нефинансијску имовину (1.000 КМ). Одобрени буџет већи је у односу на почетно буџетско ограничење за 6.300 КМ, што је резултат смањења расхода за лична примања за износ од 2.800 КМ и повећања расхода по основу коришћења роба и услуга за износ од 9.100 КМ.

Реалокације су извршене у оквиру Агенције на основу рјешења ресорног министарства у износу од 8.030 КМ и на основу рјешења Владе Републике Српске у износу од 94.200 КМ.

6. Финансијски извјештаји

Агенција је, у складу са Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, бр. 15/17), сачинила и доставила надлежном министарству обрасце за 2017. годину: Образац 2 – Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а – Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05, Образац 4а – Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а – Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и Образложења уз наведене извјештаје.

У обрасцима финансијских извјештаја 2 и 3а нису попуњене колоне које се односе на претходну годину, што није у складу са члановима 15, 16, 28. и 29. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника. Одступање у примјени одредби Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника које се односе на исказивање упоредних података о приходима, расходима, примицима и издацима за претходну годину је последица примјене новог Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, бр. 98/16 и 115/17) којим су измијењени структура и садржај појединих позиција (прихода, расхода, примитака и издатака). Због тих промјена и због увођења нових позиција које нису биле садржане у ранијем конто плану, ретроактивно преправљање података презентованих у финансијским извјештајима за претходну годину није вршено (чл. 125. став 3. Правилника о

рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике -„Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/17).

Уз обрасце годишњих финансијских извјештаја буџетски корисници су дужни да, поред осталог, сачине и писана образложења уз посебан осврт на узроке значајних разлика у односу на план и претходну годину и било каква друга кретања финансијских показатеља, у складу са чл. 46. став 5. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, што је Агенција и учинила.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Укупно извршење буџета Агенције за 2017. годину је 60.882.813 КМ, што је 100% у односу на усвојени буџет.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици Агенције у 2017. години исказани су у износу од 82.465 КМ.

Приходи су исказани у износу од 47.371 КМ, а односе се на остале непореске приходе који су исказани по основу враћених неутрошених средстава исплаћених текуће и ранијих година на име премија (за млијеко 6.429 КМ, самозапошљавање дипломираних инжењера пољопривреде 30.000 КМ, по налогу инспекције 10.000 КМ и остало 942 КМ).

Примици су исказани у износу од 35.094 КМ, а односе се на остале примитке из трансакција са другим јединицама власти, односно примитке за накнаду плата за породилско одсуство који су рефундирани од Фонда дјечије заштите Републике Српске за период фебруар-децембар 2016. године и јануар-мај 2017. године.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 60.898.413 КМ.

Расходи су исказани у износу од 60.848.280 КМ, а односе се на: расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења робе и услуга, расходе финансирања (по основу затезних камата 679 КМ), субвенције и расходе обрачунског карактера.

Расходи, осим расхода обрачунског карактера, исказани су у износу од 60.832.679 КМ, што је 100% у односу на усвојени буџет.

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 747.278 КМ. Извршење у односу на усвојени буџет је 93 %, а односе се на расходе за: бруто плате запослених (694.576 КМ); бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада у износу од 6.901 КМ (превоз на посао и са посла 2.820 КМ, награде за посебне резултате у раду 1.200 КМ, дневнице за службена путовања у земљи 1.700 КМ и у иностранству 391 КМ и расходи за порезе и доприносе на накнаде 790 КМ); накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (41.092 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (4.709 КМ - значајнији износи односе се на новчане помоћи приликом рођења дјетета 2.171 КМ и новчане помоћи у случају теже болести или инвалидности 2.200 КМ).

На позицијама, расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата и расхода за отпремнине и једнократне помоћи исказани су расходи, а нису планирани. Наведено је последица измијењене класификације са доношењем новог Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, што је покривено реалокацијама.

Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани су у износу од 84.792 КМ. Извршење у односу на усвојени буџет је 82 %, а односе се на расходе у износу од: 6.120 КМ по основу закупа који су за 2 % виши у односу на усвојени буџет, што је покривено реалокацијом (углавном за смјештај архиве 6.000 КМ); 36.692 КМ по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (за услуге коришћења фиксног телефона 4.563 КМ, поштанске услуге 32.018 КМ и остале комуникационе услуге 111 КМ); 12.290 КМ за режијски материјал (углавном се односи на расходе за канцеларијски материјал 10.800 КМ); 2.030 КМ за текуће одржавање превозних средстава; 10.932 КМ по основу путовања и смјештаја (највећи дио односи се на утрошак горива 6.327 КМ); 11.621 КМ за стручне услуге (значајнији су за одржавање лиценци 3.899 КМ и услуге Архива Републике Српске 6.000 КМ) и 5.107 КМ остале неklasификоване расходе (значајнији су расходи по основу котизација за семинаре 1.220 КМ, репрезентације 1.821 КМ и по основу доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида 1.568 КМ).

Субвенције су исказане у износу од 59.999.930 КМ, што је 100% у односу на усвојени буџет. Планиране су за подстицај развоја пољопривреде и села за: подршку текућој производњи, подршку дугорочном развоју и системске мјере.

Извори и начин коришћења средстава усмјерених за подстицање развоја пољопривреде и села регулисани су Законом о обезбјеђењу и усмјеравању средстава за подстицање развоја пољопривреде и села. Овим законом дефинисано је да за сваку буџетску годину Влада Републике Српске доноси план средстава за подстицање развоја пољопривреде и села, који садржи годишњи износ и распоред средстава по појединим намјенама и услове под којима се одобравају средства, а што се регулише правилником.

Влада Републике Српске донијела је 13.03.2017. године Одлуку о усвајању Плана коришћења средстава за подстицање развоја пољопривреде и села за 2017. годину у износу од 60.000.000 КМ (у висини утврђеног буџетског оквира за 2017. годину). Одлука о усвајању измјене Плана коришћења средстава за подстицање развоја пољопривреде и села за 2017. годину донесена је 16.11.2017. године на исти укупан износ, а средства се распоређују за: подршку текућој производњи у износу од 50.022.000 КМ, подршку дугорочном развоју у износу од 5.376.000 КМ и системске мјере у износу од 4.602.000 КМ. Измјене су извршене у структури, на основу поднесених и обрађених захтјева.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске донијело је 22.03.2017. године Правилник о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села и четири измјене у току године (у даљем тексту: Правилник), којим су прописани услови које су обавезни да испуњавају правна и физичка лица за остваривање права на новчане подстицаје, поступци за њихово остваривање, врста, висина и начин исплате новчаних подстицаја, обавезе корисника подстицаја након њиховог примања, рокови, као и потребна документација и обрасци. Чланом 67. Правилника дефинисано је да надзор над спровођењем и извршавањем одредаба истог врше Републичка управа за инспекцијске послове и инспекције јединице локалне самоуправе посредством пољопривредне, ветеринарске и тржишне инспекције. Републичка управа за инспекцијске послове Бања Лука доставила је Агенцији Извјештај о извршеним контролама коришћења подстицајних средстава у 2017. години од 06.02.2018. године. Према наведеном извјештају републички и општински/градски пољопривредни инспектори су у складу са годишњим планом контрола у току 2017. године извршили укупно 370 инспекцијских контрола коришћења средстава подстицаја од чега је 365 извршених контрола било уредно и 5 са одређеним неправилностима. Код контрола са утврђеним неправилностима, код три је

наложено достављање извјештаја и потребне документације Министарству, пољопривреде, шумарства и водопривреде, а код двије наложен је поврат средстава подстицаја у износу од 20.000 КМ.

Субвенције за подршку текућој производњи исказане су у износу од 50.084.250 КМ, а односе се на директну подршку сточарској производњи у износу од 34.996.168 КМ (премије за: приплодну стоку 3.559.230 КМ, млијеко 27.436.618 КМ, производњу меса 3.641.694 КМ, подршку пчеларској производњи 318.945 КМ и подршку развоју коњарства 39.680 КМ) и директну подршку биљној производњи у износу од 15.088.082 КМ (премије за: произведено и продано воће и поврће, љековито и ароматично биље 2.040.125 КМ, произведену и продату меркантилну пшеницу 2.354.700 КМ, сјеменски материјал 349.219 КМ, садни материјал 172.807 КМ и индустријско биље 442.904 КМ, регрес по хектару сјетвене површине, стрна жита 2.337.226 КМ, регрес за дизел гориво 7.382.811 КМ и органска производња 8.290 КМ.

Субвенције за подршку дугорочном развоју исказане су у износу од 5.275.330 КМ, а односе се на: инвестиције у сточарској производњи 12.460 КМ и биљној производњи 223.700 КМ, противградну мрежу и бокс палете 343.837 КМ, наводњавање 500.000 КМ, инвестиције у модернизацију постојећих и изградњу нових прерађивачких капацитета (прерада на газдинству) 23.593 КМ, подршка на самозапошљавању дипломираних инжењера пољопривреде 55.874 КМ, пословне активности-пољопривредне задруге и кластери 191.361 КМ, подршка сајмовима, изложбама, медијским активностима, студијским путовањима, кластерима, унапређењу знања и вјештина у сеоском подручју 96.569 КМ, модернизација система противградне одбране 3.582.429, развој брдско планинског подручја 20.005 КМ, подршка производњи сјемена у брдско планинском подручју 100.000 КМ, заједнички пројекти Владе Републике Српске и општине Сребреница 100.000 КМ и подршка за израду стратешких докумената 25.501 КМ.

Субвенције за системске мјере исказане су у износу од 4.640.350 КМ, а односе се на: мјере за заштиту здравља животиња 1.710.648 КМ, за заштиту здравља биљака и атестирање прскалица 383.574 КМ, подршку производњи сјемена за вјештачко осјемењавање у говедарству 195.801 КМ, опремање лабораторија 99.122 КМ, педолошку анализу земљишта 50.000 КМ, подршку суфинансирању премије осигурања примарне пољопривредне производње 159.843 КМ, подршку за порибљавање риболовних подручја и рад рибочуварске службе Спортско риболовног савеза Републике Српске 21.127 КМ, подршка за вођење и одржавање Регистра пољопривредних газдинстава 837.200 КМ, подршку ергели ЈУ „Вучијак“ Прњавор 180.000 КМ, подршку за вођење рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима–ФАДН 11.100 КМ, подршку Пољопривредном задружном савезу Републике Српске 50.000 КМ и средства за подстицаје по основу позитивно ријешених жалби 941.935 КМ.

Код права на премију за узгој квалитетно-приплодне стоке, која је исказана у укупном износу од 3.559.230 КМ, чланом 6. став 6. Правилника, прописано је да комисија коју формира министар пољопривреде, шумарства и водопривреде провјерава и утврђује да ли животиња, произведена у домаћем узгоју, а за коју се подноси захтјев, испуњава услове из става 1. и 2. овог члана и сачињава записник који се прилаже уз претходно достављени захтјев, са прописаном документацијом, чиме се стичу услови за обраду захтјева. Ревизијом је утврђено да су у појединим случајевима наведене комисије вршиле провјеру и достављале записнике до краја децембра 2017. године, те директор Агенције није био у могућности донијети сва рјешења по захтјеву за остваривање новчаних подстицаја као што је прописано чланом 2. став. 6. наведеног правилника, тј. у року од 60 дана од дана истека рока за подношење захтјева (од 31. августа 2017. године).

Препоручујемо директору да, у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, обезбиједи да се рад комисија за обезбјеђење записника који су прописани као услов за комплетирање захтјева за премију за узгој квалитетно-приплодне стоке (комисија коју формира министар) дефинисаних Правилником о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села и рок за подношење захтјева међусобно ускладе.

За обрачун и исплату премије за произведено и продато воће, која је исказана у укупном износу од 2.040.125 КМ, директор Агенције је, према члану 8. став 4. Закона о обезбјеђењу и усмјеравању средстава за подстицање развоја пољопривреде и села, којим је дефинисана могућност прерасподјеле унутар укупних средстава (донесена је Одлука о усвајању измјене Плана коришћења средстава за подстицање развоја пољопривреде и села за 2017. годину 16.11.2017. године на исти укупан износ), у циљу правичне расподјеле, донио рјешење о утврђивању висине процента од просјечне тржишне цијене по јединици производа, након обраде свих приспјелих захтјева (4.1.2018. године). По доношењу наведеног рјешења донесена су рјешења о одобравању премија, због чега иста нису донесена у року дефинисаном чланом 2. став 6. Правилника о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села. На исти начин је поступано и код премија по другим основама.

Подстицајна средства за регресирање дизел-горива, која је исказана у укупном износу од 7.382.811 КМ, за извођење прољећних и јесењих радова у пољопривреди одобравају се за површине које су у званичној евиденцији катастра уписане као обрадиве и за које је уписан начин коришћења пољопривредног земљишта у Регистар пољопривредних газдинстава у 2017. години. Подаци за обрачун и исплату ових подстицајних средстава преузимају се из базе података Регистра пољопривредних газдинстава, која се води у Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука на основу уговора који је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде закључило са наведеном агенцијом. У ситуацијама када корисници подстицаја пријаве већу пољопривредну обрадиву површину као начин производње у текућој години од оне која је регистрована као обрадива у катастарским књигама, у Агенцији су заузели став да се регрес признаје на мању површину (пријављена обрадива површина). Такав начин признавања права није регулисан Правилником о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села, нити неким другим интерним актом.

Препоручујемо директору да обезбиједи да се и специфичне ситуације које се јављају у процесу признавања права на подстицај као што је пријављена већа површина као начин коришћења за текућу годину од пријављене укупно обрадиве површине у Регистру пољопривредних газдинстава, буду регулисане Правилником о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде и села или да се регулишу посебним интерним актом.

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 15.600 КМ, које чине: набавна вриједност реализованих залиха у износу од 904 КМ (ауто гуме дате у употребу), обрачуната амортизација у складу са Правилник о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ бр. 110/16) у износу од 13.672 КМ и остали расходи обрачунског карактера 1.025 КМ (по основу расходовања неупотребљивог канцеларијског намјештаја који није био у цјелости амортизован) .

Издаци су исказани у износу од 50.133 КМ, а односе се на издатке: за нефинансијску имовину, тј. залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. у износу од 904 КМ (набавка ауто гума) и остале издатке из трансакција са другим јединицама власти у износу од 49.230 КМ (исплата на име породилског боловања које се рефундира од Фонда дјечије заштите Републике Српске 48.272 КМ и боловања које се рефундира од Фонда Здравственог осигурања Републике Српске 958 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину извршени су 90% у односу на усвојени буџет, а остали издаци нису били планирани у буџету за 2017. годину због измијењене класификације са доношењем новог Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, што је покривено реалокацијама.

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

Укупна нето имовина Агенције на дан 31.12.2017. године исказана је у износу од 62.619 КМ (брutto вриједност 241.970 КМ, исправка вриједности 179.351 КМ). Односи се на нефинансијску имовину у сталним средствима у износу од 33.004 КМ (брutto вриједност 212.355 КМ, исправка вриједности 179.351 КМ) и краткорочну финансијску имовину у разграничења у износу од 29.615 КМ (брutto и нето вриједност).

Нефинансијска имовина у сталним средствима у укупном нето износу од 33.004 КМ односи се на опрему (брutto вриједност 209.577 КМ, исправка вриједности 176.573 КМ), и нематеријалну произведену имовину која је у цјелости отписана (исказане су брutto и исправка вриједности у износу од 2.778 КМ).

У 2017. години нису вршене набавке нефинансијске имовине и није било повећања ни по другим основама. Смањење наведене имовине извршено је по основу обрачунате амортизације у износу од 13.671 КМ, која одговара исказаним расходима по овом основу и по основу расходовања неупотребљивог канцеларијског намјештаја у износу од 1.025 КМ (набавна вриједност 43.246 КМ, исправка вриједности 42.221 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења односе се на: остала краткорочна разграничења у износу од 2.152 КМ (по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме породилског одсуства за децембар 2017. године које се рефундирају од Фонда дјечије заштите Републике Српске) и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 27.463 КМ која се односи на потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за здравствено осигурање (958 КМ) и из доприноса за дјечију заштиту (26.505 КМ).

На дан 31.12.2017. године нема исказаних спорних потраживања као и корекције истих.

6.2.2. Обавезе

Укупне обавезе Агенције на дан 31.12.2017. године исказане су у износу од 21.669.068 КМ, а односе се на краткорочне обавезе које чине: обавезе за лична примања запослених, обавезе из пословања, обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове (по основу затезних камата 679 КМ) и обавезе за субвенције.

Обавезе за лична примања запослених исказане су у износу од 71.783 КМ, а односе се на обавезе за брutto плате запослених и брutto накнаде плата (69.298 КМ) и обавезе за брutto накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (2.485 КМ) за децембар 2017. године.

Обавезе из пословања исказане су у износу од 25.451 КМ, које чине обавезе према добављачима за набавку робе и услуга у земљи (25.316 КМ) и обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца (135 КМ).

Обавезе за субвенције исказане су у износу од 21.571.155 КМ.

Укупно исказане обавезе на дан 31.12.2017. године измирене су до 28.02.2018. године, осим обавеза за субвенције у износу од 3.471.425 КМ које су измирене у периоду од 01.03. до 13.04. 2018. године.

6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

Агенција нема исказане властите изворе средстава на дан 31.12.2017. године.

6.3. Ванбилансна евиденција

На дан 31.12.2017. године, у Агенцији нема евидентираних пословних догађаја у ванбилансној евиденцији.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према информацијама датим у Напоменама/образложењима уз финансијске извјештаје, у 2017. години поднијете су три тужбе против Агенције са вриједношћу спорова у износу од 32.479 КМ. По истима су донесене пресуде у корист тужиоца, на које је Агенција изјавила жалбе, тако да наведени спорови још нису окончани.

По основу спорова из ранијег периода, за спор у износу од 3.118 КМ, који је још у току очекује се пресуда на терет Агенције, а спор у износу од 1.373 КМ са трошковима поступка у износу од 1.416 КМ окончан је на штету Агенције и прослијеђен Министарству финансија на извршење.

Сви наведени спорови односе се на исплату заосталих субвенција. Агенција не врши процјену исхода спорова за потребе резервисања средстава, јер правоснажне судске пресуде прослијеђује Министарству финансија на извршење.

6.5. Напомене/образложења уз финансијске извјештаје

Уз годишње финансијске извјештаје за 2017. годину сачињене су и достављене Напомене/образложења уз годишњи извјештај Агенције, које упућују на повезане информације презентоване у одговарајућем: Прегледу прихода, примитака, расхода и издатака, Прегледу имовине, обавеза и извора, те пружају неопходне опште податке о субјекту ревизије, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, осим образложења која се односе на узроке значајних разлика у односу на претходну годину и информација према параграфу 56, МРС – ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Нада Трнинић, с.р.

Јагода Недимовић, с.р.

Милена Шикман, с.р.